

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopone peti-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vracajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knaflovičevi ulici št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnštvo pa v pritličju. —

Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo ujedno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo poteka koncem meseca naročnila, prosimo, da jo ob pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . K 22 — Cetrt leta . . . K 5-50
Pol leta . . . 11 — En mesec . . . 1-90

Pošiljanje na dom se računa za vse leto 2 K.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . K 25 — Cetrt leta . . . K 6-50

Pol leta . . . 13 — En mesec . . . 2-80

Naroča se lahko z vsakim dnevom a skratu se mora poslati tudi naročnila, drugače se ne ozlamo na dočno naročilo.

List se ustavlja 10. dan po poteku

naročnila brez ozira vsakemu, kdor ne

vpošlje iste ob pravem času.

Upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

Velevažna razsodba najvišjega sodišča.

Vse pravice, katere smo si Slovenci pridobili na pravosodnem polju, izvojevali smo si morali v težkem boju. In še te po velikem naporu si izvojevane pravice se nam čestokrat kriatijo po nam sovražnih sodniških organih navzlic striktnim zakonitim določbam in vkljub veljavnim razsodbam višjih sodniških instanc. Vsaka mrvica ravnopravnosti se nam ponajveč dovoli le po ljutem boju, v katerem skoro vselej igrajo glavno vlogo sod. organi sami, dasi se borba vodi za uveljavljenje pravice in pravičnosti, po zakonu nam zajamčene, katero ščititi in braniti so ti organi v prvi vrsti poklicani.

Na civilnem sodišču smo si že zgodaj priborili dokaj obsežnih pravic, pred tem forum smo izvojevali slovenškemu jeziku vsaj na Kranjskem, Primorskem in deloma tudi na Štajerskem toliko veljave in ugleda, da si nikdo več ne upa, da bi na tem polju kritjal našemu jeziku zajamčeno

ravnopravnost. No, in to je umljivo! V civilnih zadevah stoe stranke proti strankam, katerim se ne more kritati svoboda, siproto voliti razpravljati, ker sodniški organi imajo igrati samo vlogo tretjega objektivnega motritelja, ki nima nikakoga vpliva na tok razprave, marveč ima samo dolžnost in pravico, po temeljitem razjasnenju izreči svojo razsodbo.

V kazenskih zadevah je to drugače! Pri teh je ponajveč država, zastopana po svojem organu, — stranka in ker velja nemščina za notranji uradni jezik, se smatra, da se mora v takih služajih državni organ posluževati samo nemškega jezika in da se mora sploh vsa obravnavava voditi v tem jeziku ne glede na to, ali je nasprotna stranka večja nemščina ali ne. Dasi to načelo ni prav nič utemeljeno in se tudi z juridičnega stališča ne da vspešno braniti, vendar se ga sodišča oklepajo s posebno krčevitostjo in trdovratnostjo. Na kazenskih sodiščih izven Kranjske se skoro izključno uradi v nemškem, odnosno v laškem jeziku, ne oziraje se na to, ali je obtoženec zmožen dočnega jezika ali ne. Obtožnice, katera vlagajo državno pravništvo, so sestavljene z malimi izjemami v nemškem ali v laškem jeziku, takisto tudi zapisniki pri uvodnih preiskavah in tudi pri razpravi sami se govori večinoma v teh jezikih. Ker se načelo tudi ne gleda na to, da bi se obtožencu, ki si ne more sam plačati odvetnika, preskrbelo zagovornika, ki bi bil več njegovega jezika, dasi bi se to moralno zgoditi že iz navadnega človekoljubja brez ozira na eventualna juridična načela, je obtoženec izročen sodnikom na milost in nemilost, ker mu je vzeto vsako orožje za samoobrambo. Dasi so taki slučaji za pravno državo naravnost škandalozni, vendar so pri nas na Slovenskem na dnevnem redu. Ako bi juština uprava bila prožeta s pravim duhom, bi sama onemogočila take razmere. Da tega ne stori, je za njo

že sramotno, že sramotne pa je, da justična uprava sama nasprotuje načelom, za katere bi se pravzaprav morala boriti, in da se ta načela morda uveljavljati proti njeni volji.

Takšen slučaj se je prigodil nedavno v Trstu.

Deželno sodišče v Trstu je dne 10 avgusta 1903 spoznalo krimibotičenca A. P. Hudodelstva težke telesne poškodbe po § 152. kaz. zak. in prestopka po § 411. kaz. zak. in ga odsodilo na trimesečno ječo. Obtoženec je bil trd Slovenec, njegov zagovornik pa Italijan dr. Giulio Paolina, ki seveda ni razumel niti besedice slovenski. Ta je vložil ozirajo se na to dejstvo pritožbo ničnosti proti razsodbi in najvišje kot kasacijsko sodišče je pritožbi ugodilo, razsodno razveljavilo in kazensko stvar vrnilo tržaškemu deželnemu sodišču z ukazom, da naj odredi novo obravnavo.

Najvišje sodišče je svojo razsodbo utemeljilo tako-le:

»Pritožbi ničnosti, oprti na ničnostni vzrok § 281. št. 4 k. p. r., ni mogoče odrekati upravičenosti. Zakaj, čim je bilo znano sodnemu dvoru, da po odboru odvetniške zbornice imenovani zastopnik toženčev dr. Giulio Paolina ni več slovenskega jezika, katerega edinega ume toženec, v katerem jeziku je bil sestavljen velik del v prehodnem postopanju spisanih zapisnikov in v katerem se je morala vršiti glavna razprava, je bilo že imenovanje dra. Paolina za toženčevega branitelja neopravičeno po stanju stvari, ker je bilo v danem slučaju znanje slovenskega jezika smatrati kot neizogiben temelj za veselno obrambo. Če pa je sodni dvor — uverjen, da neznanje slovenskega jezika s strani branitelja ne more ovirati izvrševanja braniteljeve naloge — vloži ugovor braniteljevemu v izpodbijani medodsdi sklenil, naj se glavna razprava vrši ob sodelovanju imenovanega zagovornika, potem se to gotovo ni moglo sanirati s tem, da je predsednik na glavni razpravi dokazilne vspuhe prevajal na jezik braniteljev, to je, na italijanski jezik. Kajti, da more branitelj vršiti svoje dolžnosti, mora biti v stanu, da sledi vsemu razvoju glavne razprave. Na

drugi strani se z ozirom na stališče in nalogo branitelja ne more istemu odrekati pravice, da že pred glavno razpravo stopa v dotiko s tožencem, da vpopleduje v spise, in da v obrambo toženca po potrebi pripravlja sredstva, navedena § 222, 224. k. p. r.

Po izpodbijani medodsdi sodnega dvora, v kolikor je bilo z isto sklenjena vräitev glavne razprave ob sodelovanju imenovanega branitelja, je torej podan navedeni ničnostni vzrok, radi česar je bilo po § 5. kazenskopravne novele postopati v zmislu § 288. št. 1 k. p. r.

Najvišji sodni in kasac dvor Dunaj, dne 22. dec. 1903.

Habietinek s. r. c.

To je velevažna razsodba ne samo za Trst, ampak za vse slovenske pokrajine! Na Koroškem in Štajerskem se je v tem ozirom mnogo grešilo, s to razsodbo so takemu postopanju v bodoče izpodbita tla! Ta razsodba pa je tudi še v drugem oziru zanimiva in poučljiva. Kaže nam namreč, da bi si Slovenci lahko izvojevali pri sodiščih še marsikater pravice, dokaj ravnopravnosti, ako bi vsako zadevo odločno zastopali in jo zasledovali do zadnjega. Ako bi to vselej storili, bi nam bila prihranjena sramota, da je to za nas važno razsodbo povzročil naš narodni nasprot nik Lah dr. Giulio Paolino!

Hrvatski sabor.

Zagreb, 28. januvarja. V današnji seji se je nadaljevala proračunska debata. Prvi je govoril opoz. poslanec Cv. Rubetić. V svojem govoru je ostro kritikoval nagodbo. Nagodba ne nudi pogojev svobodnega razvoja. A še tiste mrvice svobode, ki jih še dovoljuje nagodba, uničuje vlade z nesrečno svojo prakso. Podrejenost Hrvatske se čuti pri vsakem koraku. Na zunaj se o Hrvatski niti ne sliši, tu je znana samo ena edinstvena madjarska država. In Madjari sami proglašajo Hrvatsko kot svojo provincijo, ne da bi proti temu ugovarjala hrvatska vlada. V Hrvatski še sploh ni bilo vlade, ki bi varovala zakon, zato je vstal narod sam, da brani postavo s svojo krvjo.

danes je Gospodarsko polje — že skorito nemško.

2. Iz abrana poglavja iz narodnega gospodarstva (Političke ekonomije). Napisao Fran Milobar. To je drugi del tega znanstvenega spisa, v katerem se razpravlja o poljedelstvu, o obrtnosti in o trgovini, dalje o socijalizmu in o raznih socijalističnih strankah, o socijalnih uredbah, o varstvu delavcev. Dodana je dobra študija o finančnem razporu med Hrvatsko in Ogrsko.

3. Dječja njega, upute mladoj majci, sastavio dr. Radovan pl. Marković. Ta knjiga razpravlja o ravnjanju z otroki.

4. Valovi i zrake, napisao dr. Oton Kučera. V tej z 230 slikami okrašeni knjigi se pretresajo različna fizikalna vprašanja v tako poljudni obliki.

To je torej književni dar hrvatske Matice. Vsi ne bodo z vsem zadovoljni in bržas bo tod in tam čitati živahnih kritik ali stvari to nikakor ne bo na škodo. Le vsled odkritosrčnih kritik je hrvatska Matica postala to, kar je danes.

Padle žrtve preteklega poletja so jasen dokaz narodnega ponosa, obenem pa tudi nepostavnosti in nasilja Khuenovega. Narod se bo vsikdar s hvaležnostjo spominjal teh žrtv. Govornik je nato razpravljal o posameznih točkah proračuna, odgovarjal na izvajanja dr. Pliverića in Barlovića ter končal svoj govor s trditvijo, da grof Khuen ni bil Hrvat niti z dušo, niti s telesom. V drž. zboru v Pešti je rekel, da je Madjar in da ima madjarsko srce. Zato narod želi, da bi bil sedanji ban Hrvat z dušo in telesom in da bi upravljal Hrvatsko tudi s hrvatskim srečem.

Za Rubetićem je govoril posl. dr. Stržič, ki je v svojem govoru branil Khuenovo vlado, razpravljal o občinskem zakonu, o premoženjski skupnosti, o tiskovni svobodi in končno naglašal, da bo narodna stranka stala vedno na temelju nagodbe, v kateri je edina rešitev za Hrvatsko.

Posl. dr. Urbanić je ostro napadal vlado, češ, da hodi po istih potih kakor prejšna Khuenova. Tiskovna svoboda na Hrvatskem in svoboda volitev se omejuje na nečuven način. Deželna uprava je v rokah nezmožne, a ohole birokracije, vsa Hrvatska pa ječi pod neznošnim policijskim sistemom, ki je vničil tudi vso občinsko avtonomijo. Govornik je še obširno razpravljal o lovskega zakona, o mlekarskih zadrugah ter o domači industriji itd. in sklenil svoj govor z zatrdilom, da sedanji vladni ne more votirati proračuna.

Prihodnja seja bo v petek ob 10. uri dopoldne.

Govor ministrskega predsednika grofa Tiske.

Budimpešta, 28. januvarja. Danes je izpustil grof Tisza že dolgo napovedani grozilni in svarilni govor. Rekel je, da je pred tremi meseci prevzel vladu pod razmerami, ko je vsak resno misleči patrijot moral videti, da se narod opoteka katastrofi naproti. Prinesel pa je k prevzetju vlade seboj rešitev, ki naj bi narod pomirila,

LISTEK.

„Hrvatska Matica“.

V hrvatskih listih vseh strank se je v zadnjem času jako mnogo pisalo o hrvatski Matici, zlasti povodom opusitve „Vienca“. Pisalo se je pro in contra, čule so se pikre pritožbe in ostri odgovori, ali po vsi tej polemiki se je vleklka rdeča nit — spoznanje, da je hrvatska Matica velevažen kulturni zavod. Mnena, kako naj Matica čimbolje izpoljuje važne svoje naloge, so različna — vse stranke pa so edine, da je treba Matico podprtati in pospeševati. Nam se je kar milo storilo, ko smo čitali to živahnio polemiko, ki govorita ne ostane brez dobrih posledic, kajti spomnili smo se, da je naša „Slovenska Matica“ nekak noli me tangere in da bi bil ves odbor osebno razdaljen, če bi se kak neklerikalec osmilil izreči kako mnenje ...

Hrvatje so v tem vsi edini, da zasluži hrvatska Matica najizdatnejšo podporo; da Matica to podporo tudi zasluži, priča lepi književni dar, ki ga dobe njeni člani za leto 1903.

Te dni so nam došle najnovjež publikacije „Matica Hrvatske“ — devet lepih knjig beletristične in popularno znanstvene vsebine. Avtorji teh knjig spadajo med prve hrvatske književnike. A. Tresić-Pavičić zastopa pesništvo. „Valovi misli i čustava“ se imenuje njegova zbirka največ episkih in filozofskih pesmi. Tresić-Pavičić ima med hrvatskimi pesniki sedanje dobe jako dobro ime; horizont njegov je širok, misli njegove so originalne, tehniko ima popolnoma v oblasti, jezik njegov je vzoren.

„Gjurgijica Agićeva“ je naslov obširnejši povesti. Spisal jo je Ksaver Šandor-Gjalski — mojster sodobnih hrvatskih novelistov in duhoviti stilist.

Dramatika je v letožnjih publikacijah hrvatske Matice zastopana z dvema deloma. Milan Šenoc je spisal zgodovinsko dramo v petih dejanjih „Ban Pavao“. Snov je zajel iz hrvatske zgodovine, iz dobe, ko je bil Pavel Šubić ban hrvatski in ko sta se trgala za hrvatsko krono kralja Karla Roberto d'Anjou in Andreja Arpad.

Drugo dramatično delo je „Zimski sunce, slika iz istarskega života“

pisal Viktor Car-Emin. Ta igra se je že igrala in sicer z jako častnim uspehom na zagrebškem gledališču in se je tedaj o njej pisalo tudi v „Ljubljanskem Zvonu“. Viktor Car-Emin si je v nekaterih letih zlasti s spisi, ki jih je obelodanila hrvatska Matica in ki so izšli v „Viencu“ in v „Nadi“ pridobil res zaslužen ugled med hrvatskimi beletristi.

„Hrvatska Matica“ ne izdaja samo izvirnih hrvatskih leposlovnih spisov, nego seznanja narod tudi z najboljšimi književnimi proizvodji drugih slovanskih narodov. Pred nekaj leti je ustavnila „Slavensko knjižnico“, katere je izšlo že 11 zvezkov. V zadnjem zvezku prinaša drugi del izbranih povesti znamenite poljske pisateljice Elize Orzeszkove.

Poleg teh petero knjig beletristične vsebine je izdala Matica še štiri knjige popularno znanstvene vsebine sicer:

1. Slike iz slavenske pov

in močno voljo, da se izvede taka politika, s katero so spojene največje in najsvetješje narodove knosti. Nadalje je izpovedal, da se je z vlogo dogovoril glede porabljenih sredstev, tako da ima vloža že vnaprej za vsako odredbo o dobritev krone. Toda vlada se ne žuri z uporabo takih sredstev, temuč pridejo na vrsto, ako se vsi poskusi za mirno rešitev izjavljajo ter vladi ne preostane druga kot v marščem težavnina britka *ultima ratio*. (Posl. Kaas: »Ali je to oborožena sila?«) Grof Tisza: Pod besedo »ultima ratio« razumem tako odredbo, ki ni sposobna, da bi poostriali v tej nesračni deželi strankarski boj. Pretežna večina ogrskega naroda je sprejela našo rešitev z zadovoljstvom, ker je boja že sista do skrajnosti. — Govornik je povdral, da le širideseti del vseh poslanec moti že dva meseca vsako delo. »Boja, na pragu katerega najbrže stojimo, se morajo udeležiti vsi, ki hočejo v resnici služiti ogrski ustavi in parlamentarizmu. Ker pa je skoraj gotovo, da stojimo pred bojem, ki bo trajal nedogledni čas, je vlada uverjena o potrebi, da pred začetkom tega boja delegacija dovrši svoje delo. Ker se je položaj tako spremenil, se mora tudi takтика spremeniti. Delegacija se bo tedaj sestavila 3. februarja, in v zasedanju poslanske zbornice nastopi odmor dva do tri tedne. Potem je govornik apeliral na zbornico, naj se pred 3. februarjem sprejme rekrutno predlogo, saj bo imela obstrukcijo tudi po delegacijskem zasedanju dovolj časa in prilike, da nadaljuje boj proti vladni, a njega najdejo vsikdar si nasproti. Usmilijo se naj tretjeletnikov in nesrečnih nadomestnih rezervistov ter jih puste domov.

Posl. Eötvös je izjavil, da rekrutno predlogo odkloni, sicer pa je njegovo zasebno mnenje, naj bi se rekrutna predloga dopustila, da bi se videlo, kaj pravzaprav vlada premore.

Obstrukcijske govore sta imela poslanca Lengyel in Csavolszky.

Budimpešta, 28. januvarja. Prvi čas se je učinek Tisza v izjave podcenjal; celo liberalna stranka je pričakovala ostrejših besed in podrobnejših načrtov o vladnem nastopanju proti obstrukciji. Popoldne pa so se pri obstrukciji pokazali že drugačni učinki. Za zvečer je namreč bila sklicana konferenca, v kateri se je razpravljalo o pogojih, pod katerimi bi se obstrukcija vstavila. Tudi v vladnih krogih se povdaria, da se je položaj vsekakor zboljšal ter se pričakuje, da se obstrukcija že tekom tega tedna vstavi.

Budimpešta, 28. januvarja. V nedeljo zvečer se vrši pri ministru predsedniku velika scireja, h kateri so povabljeni vsi poslanci, razun petih. Vabila niso dobili:

generalnemu guvernerju, da se ti niti trenutek, niti v mislih ne izneverim, četudi ne tajim, da imam za njega posebne simpatije. Ko bi te ne bila videla na črnuštem mostu, ko bi ne bila videla, da znaš biti pravi junak, vedji kakor vsak vojskovodja — kdo ve, kaj bi se bilo zgodilo. Zdaj pa ni nobene nevarnosti več.

In šla je na ples in prvi ples je otvoril žno maršal Marmont. Lahno sta se zibala v lahnem plesu.

— Ekselenca, je rekla Mara, rada bi z Vami govorila nekaj besedi.

— Gospodična Mara, je odgovoril maršal, jaz že vse vem. Moj stari in zvesti priatelj, general Fresia, je bil pri meni. Vem, kake dušne bolesti sem Vam pravzročil in dasi me boli srce, sem vendar vesel, da ste jih premagali. Jaz Vas resnično ljubim in na svojo čast Vam priznam, da nisem imel nobenih slabih namenov. Ali mi morete to verjeti?

— Da, verujem Vam — o tem nisem nikdar dvomil.

— Hvala Vam, Mara. Midva se razumeva, kakor redkokdaj dva pri-

oba kmečka poslanca iz Sedmograške Makkai in Gabanyi, poslanca Ugron in Eötvös, ker sta v kazenski preiskavi, ter Kubik, ki je nedavno izjavil, da pretrga z ministarskim predsednikom vsakršno osebno občevanje.

Dogodki na Balkanu.

Solun, 28. januvarja. Hilmi paša je povedal nekemu dopisniku, da so reformni načrti od februarja 1903 popolnoma izvedeni. Tudi reformne točke iz Mürzstega so deloma izvedene, deloma se izvajajo. Ostalo se izvede s tako hitrostjo (?), da bo Evropa strmela (?) Sultan sam hoči imeti močno, mirno Macedonijo.

Petrograd, 28. januvarja. Dopisnik »Peterb. Vjedomosti« je imel razgovor z visokim avstro-ogrskim diplomatom, ki je odgovoril na vprašanje, ali veruje v reforme: »Ne! Ako bi imeli pet let na razpolago, bilo bi kaj družega.« Na vprašanje, ali potem takem misli, da se spomladni vstaja v Macedoniji ponovi, je odgovoril: »Sveda! Sarafov je bil na Angleškem. Tam mu niso obljubili le 25.000 f. štrličnikov, so listi poročali, temuč mnogo več. Mi si ne želimo vojske s Turčijo, toda če nas Turčija s svojim vedenjem napram reformam prisili, da postopamo odločneje, ne storimo tega zastonj. Za svojo akcijo moramo dobiti zadostilo. Nihče ne more pričakovati, da napravimo v Macedoniji red, potem pa se priklonimo ter odemo kakor lakaj. Zaradi platonske zabave ne bomo prelivali krvi ter zgubljali mnogo milijonov.«

Sofija, 28. januvarja. Vlada namerava sobranje še v teku sedanjega zasedanja predložiti zahtevo, naj dovoli izvaurednega kredita okoli pol milijona za podpiranje makedonskih begunov.

Belgrad, 28. januvarja. Prvi kraljev adjutant podpolkovnik Dragatević odiše v Cetinje, da oficijalno naznani knezu kraljev nastop.

Skoplje, 28. januvarja. Sinoda je izvolila srbskega arhimandrita Sebastijana za metropolita v Skoplju.

Konflikt v bavarski zbornici.

Monakovo, 28. januvarja. Ker se je liberalnemu poslancu Segitzu zabranilo, prečitati neko konfiskovano kritiko o postni pridigi, sta podpredsednik Leistner in zapisnikar Schmitt odložila mandata.

Vstaja v nemški Afriki.

London, 28. januvarja. Kakor se doznavata preko Kaplanda, so nemške vesti o grozovitostih vstaških Hererójev pretirane, deloma pa tudi popolnoma izmišljene, da bi opravičevala grozovitosti nemškega vojaštva.

Berolin, 28. januvarja. Po nesreči ali — na srečo je odplul parnik »Darmstadt« z nemškim vojaštvom v nemirno Afriko, preden je prispel tja slediči brzojav cesarja Viljema: »Pričakujem, da napravite z junačtvom, možnostjo in zvestobo čast nemški armadi, potem vam tudi ne bo težko, da predrzne vstaže

jatajela — menda ker sva oba odkrita značaja. Ali se me boste zdaj izogibali, Mara?

— O ne! Čemu neki? Kakor nič ne prikrivam, da ljubim Konrada, tako tudi nič ne prikrivam, da ste Vi v mojih očeh vzor moža in da sem srečna in ponosna, da me smatraste za svojo najvdanejšo prijateljico.

In pogledala je maršala s tako svetlim, tako zvestim pogledom, da se ni mogel zatajevati in je skoro glasno vzkliknil:

— Mara, Mara — ko bi jaz ne bil oženjen — Vi bi morali postati moja žena.

Lahno sta se zibala v lahnem plesu, kakor bi bila oba slutila, da plešeta zadnjikrat skupaj. In plesala sta skupaj skoro ves večer. Ljudje so šepetalni in delali opazke in Konrad je srdito gledal to početje, a ona dva se za to nista zmenila.

Naposled je maršal popeljal Maro pred Konrada.

Tu Vam izročam Vašo nevesto, mu je reklo z resnim glasom. In obrnivši se k družbi je zaklical:

po zasluzenju kaznjujet. Bog z vami! Viljem.«

Rusko-japonski konflikt.

London, 28. januvarja. Vznečenljivost zadnjih dni provzroča edino Japonska, kjer dobivajo živnosti, ki si želijo vojsko z Rusijo, čimdalje več privržencev. Zato se kaže napram miroljubnim težnjam Rusije naravnost žaljiva nezaupnost.

London, 28. januvarja. V Koreji pripravljajo Japonci tajni napad. Cela divizija japonskega vojaštva se dovaža v Korejo. Vojači so namreč preoblečeni v kulije. V Safebi se premiče japonsko brodovje tako, da je očvidno, da provzroči spopad z Rusi. Ravno tako se delajo v Simonoseki priprave za spopad.

London, 28. januvarja. Japonska vlada je vpeljala vojni davek, ki obstoji v tem, da se podvoji zemljiščni in dohodninski davek. Na ta način se dobi 44 milijonov. Nadaljnih 10 milijonov se najme kot državno posojilo na pet let.

London, 28. januvarja. Angleški državni tajnik je izjavil, da si bo angleška vlada nadalje pričadevala, da se rusko-japonski spor mirno poravnava; ako se to ne posreči, izpolnila bo vlada svoje dolžnosti napram svojemu zavezniku (Japonski).

Petrograd, 28. januvarja. Ruski odgovor Japonski se odpošlje šele v petih ali šestih dneh. Ker se predloži še raznimi inštancam ter tudi car lahko spremeni besedilo, ne ve nične, kakšna bo končno vsebina tega odgovora. Dvoje pa je gotovo: da je to zadnji ruski odgovor in Rusija pozneje ne dovoli nobene koncesije več, in drugič, da Rusija pod nikakim pogojem ne dovoli Japoncem, da bi utrdili pristanisce Masapho.

Dopisi.

Z dežele. (Kolegialnost gospoda učitelja — a — v pravilu.) No, gospod idrijski junak, gospod z linirjem v roki, sedaj ste prijeli zopet enkrat pero, ali držali ste ga dolgo časa, klanfali ste cele tri tedne slavn Zagovor »Narod«! Gospod Oswald Vam je gotovo takoj naznani, kaj piše »Narod« o Vas. Mogoče Vam je kri tako vratje zavrela, da niste mogli toliko časa odgovoriti. Pa kaj bi tukaj opisoval, ker nisem prisostoval, ko ste Vi dobili v roke ono novico. Namesto, da ste toliko časa študirali odgovor, pogledali bi bili rajši določila ustanove, katerih še sedaj ne poznate! Kdo ima pravico do ustanove? Učiteljske sirote. To pa ni nikjer pisano, da morajo oni ravno po Vasi pravilnih imeti spričevalo. Ako bi bilo več učiteljskih sirot, oprostilo bi se Vaše izgovaranje, da se gleda na spričevalo, ali pa če bi imel spričevalo nepovoljnega uspeha. Če bi pa ne bilo nobene učiteljske sirote, potem bi imeli pravico drugim podeliti po Vaši nepristranski sodbi. Iz Vašega dopisa spoznamo, da je Vam tudi to neznano,

Moji ljubi gostje — na prihodnji soiréji Vas pozdravi moja žena. Pisal sem ji, naj pride k meni.

Ljudje se niso mogli načuditi temu naznanilu, ker je bilo splošno znano, kako slabo sta se razumela maršal in njegova žena.

Po soiréji so raznesli udeležniki to novico po vseh ljubljanskih goštih in prišla je tudi v Koloretto gledališko kavarno, ki je bila nastanjena v prvem nadstropju prejšnje Gerberjeve hiše. Tam je bil med gosti tudi kurat s Šmarne gore, Janez Svetlin. Bil je, kakor po navadi, nekoliko vinjen in silno zgovoren, kakor vselej, če je pogledal preglebo v čašo.

— Oj, ti ubogi maršal, je tarnal kurat, ko je slišal, da pride Marmonova žena. Kako se mi smili.

— E, kaj bi se Vam smilil. Saj so drugi ljudje tudi oženjeni.

— Saj se meni vsi oženjeni ljudje smilijo. Prav vse! Resnično, resnično vam povem — žena popelje moža v nebesa, ali pot gre skozi pekel.

— Vi ste pač veseli, da ste sa-

kliko časa sme kdo vživati to ustanovo. Ali ste imeli določilo sploh v rokah? Mi skoraj dvomimo. Vi očitno starejšemu bratu, zakaj da ni prosil za ustanovo. Vaši špioni so preslabo pogledali in zvedeli o spričevalu starejšega sina udove. Zdelal je z dobrim vasehom, bolje ko njev mlajši brat in tudi bolje kot oni, ki ste mu tako milostno podleli ustanovo. A ker pozna bolje dolžila ustanovo kot Vi, ve, da je ne sme več kot eno leto zaporedoma vživati, se ni ponižal s prošnjo do Vas. Pričakovali, mislim, ste gotovo pripombe na prošnji, kakor jo je neki dijak napisal na prošnjo za Wolfov ustanovo, da bode stopil po dokončani gimnaziji v kraljevih, da bode šel v lemenat! Ker tega ni bilo, je tajno, nepristransko glasovanje drugega izpadlo. Sedaj pa odgovor na Vaš zaseben, v pravem pomenu kolegialne opazke. Ker je bil pokojni gospod učitelj takrat v zelo slabih razmerah, — skrbeti je moral za deset nedosrslih otrok, izmed katerih sta dva študirala v Ljubljani in pa sam je bil vednobolehen — ni mogel visokih svot darovati, kar vsak pametno misleč človek razume, le Vene. Ker vsled teh neugodnih razmer ni mogel več žrtvovati, mislite potem Vi, da je nasprotoval ustanoviti ustanovo. Sicer, ali ste že slišali pregovor: »De mortuis nil nisi bene.« Ceprav se Vi tega pregovora ne držite, bi se vendar od Vas spodbabilo, da bi ne očitali, kaj takega možu, kateremu ste bili nekaj kolega in prijatelj. Ali je torej res največja perfidnost, ako Vam kdor očita nekolegialnost?

Maks Hrovatin.

Dne 23. t. m. preminul je v Sežani obče priljubljeni in spošтовani c. kr. sodni adjunkt g. Maks Hrovatin. Porodil se je 5. septembra 1869 v Vipavi, kot prvi sin posestnika in poznej večletnega župana g. Antona Hrovatina. — Ljudsko šolo je dovršil v Vipavi, gimnazijo je obiskoval v Gorici, višje šole pa na Dunaju in v Gradcu. Po dovršenih študijah je vstopil 1. 1896 v prakso pri c. kr. okrožnem sodišču v Gorici, od koder je bil že po dveh letih premeščen kot samostojni sodni adjunkt v Podgrad (Istra), a leta 1901 v isti lastnosti v Sežano, kjer je sedaj sklenil svoje mlado življenje.

Povsod, kjer koli je blagi pokojnik služeval, pridobil si je simpatije in spoštovanje pri svojih tovariših in predstavljenih; pa tudi ljudstvo ga je radi njegovega točnega, nepristranskega in pravičnega uradovanja visoko cenilo. — V privatnem občevanju je bil jako vesel, ljubezljiv, kratkočasen in dovitven. — Do vsacega, bodisi sebe enakega, bodisi nižjega stana, je bil jako prijazen in odkritosčen, s čemer ravno si je pridobil sreča vseh, kateri so ga poznavali — sovražnika menda ni imel niti enega. — Kako je ljubil svoje, dokaz to, da se je ob vsaki priliku srčno rad zatekal k svojemu še živčemu očetu, k bratom in sestram, kakor tudi k svojim sorodnikom. Ko ga je pa kdor obiskal, sprejel ga je z vidno razvidno, koliko je se vplačati.

Istotko je ljubil tudi svoj narod, kjer podpiral je dejansko razna narodna podjetja in ni se sramoval v občevanju z drugorodci imenovati se s ponosom — Slovenc.

Z njim je tedaj umrl preblag rodoljub, vzgleden sodnik, katerega so njega tovariši in tudi višji visoko čisljeni, vesel držabnik, ki ostane vsem, ki ga poznali in v njim občevali, v trajnem spominu. — Umrl je mož čistega značaja v najlepši svoji dobi, ves vnet za

mec, se je vmesala gospodinja v pogovor.

— Kajpak! In še kako! je pritrjeval kurat. Pa tudi če bi jaz ne bil duhovnik, bi se ne očenil. Ne le ker sam ne bi hotel postati nesrečen, nego tudi, ker bi tudi ne hotel žene narediti nesrečne. Moje načelo je: rajši naj mož kot samec več žensk naredi srečnih, kakor da se očeni in napravi eno nesrečno. O jaz sem to dobro premisli in lahko govorim, zakaj jaz imam skušnje, velike skušnje.

— Bežite, bežite, ga je zavrnila gospodinja, to so same čenče!

— Kaj, čenče? Kdo pravi to? Ali veste, da sem jaz duhoven govor? Kako me morete žaliti? No, pa Vam ne zamerim. Saj pravijo učenjaki, da je ženska glava manjša kakor moška.

— Vaše besede pa kažejo, da mora v moški glavi biti veliko več praznih prostorov, kakor v ženski, je rekla gospodinja in nejevoljno odšla.

— Sele pozno ponosi je kurat za- pustil kavarno. Ravno ko je vrata

svoj poklic, ljubeč svoj narod, kateremu bi še lahko mnogo, mnogo koristil.

Zato žaljuje sedaj za njim narod slovenski in briščo si grenke solze oni, ki so ga ljubili. Kako priljubljen je bil nepozabni pokojnik na svojem zadnjem službenem mestu in v rojstnem kraju, spričenja imponantna sp

vsake dekle iztrirati eno kronte za neko društvo, katero menda še nima imena. Ako se je katera pomisijovala, bi li dala svojo težko zasluženo kronto nenastinemu farju, teda je zavpl nad njo: »No, kaj pa ti! Kaj pa misliš! Ali ne boš dala, če duhovni zahitevajo? Ima kronica, za katero se je cel teden trudila, je šla v požrešno, vedno lačno farško žrela. — Pa kaj bi prečastite gospode tako obrekovali, ko imajo vendar tako velikansko ljubezen do svojih ovčic. Da bi se prejhujbjeni koščurčki z molitvijo ne utrudili, so rekli tehtant, da je vse eno, če backi molijo, ali pa če dajo dve kronte. Za dve kronte bodo že gospod moliti! Turški derviši menda niso taki barantači z vero, kakor so naši farji. — S tehantovo pristno žlindra-godbo menda ne bo nič. Rekel je sicer, da jo hoče imeti, pa če ga stane tudi tisoč furentov, gotovo pa je, da tehtant neče štetiti za svojo godbo iz svojega niti vinjarja. Pri »izpravevanju« je nameč za godbo pobiral kronte; imel pa je velikanske smolo. Od 70 žensk je dobil 8 kront, beri osem kront, od 50 moških pa 3 kronte, beri tri cele kronte! Vzpričo toljkega brezverstva je tehtant skoraj iz kože skočil. Da se ta kričede nevseps vsaj nekoliko popravi, je posal tehtant zadnji semanji dan svojega mežnarja s pušico ne cesto pobirat od štanta do štanta od prezbajočih ssjmarjev lepe kronte. Sejmarji so imeli res jako lepe kronte, katerih pa mežnar ni videl, kajti više moči so ga potisnile nazaj v farovž, kjer je tehtant poročal, da je imel smolo z orzošnikom in da teh lepih, krasnih kront ni dobil. — Kadar vidite, se vse tehantovo dejanja in nehanje suči samo okrog kront, in mi se resno bojimo, da bi se našem lepemu tehtantu njegova kronta ljubeče srce ne spremenilo v eno samo veliko kronto, ki pa bi morda bila celo iz — žlindre! Končno bi kranjskim tehantom svetovali, da si nabavijo za sejme ren, bobenčkov, cimbala, klarinetov itd., s katerimi bi oboržili svoje kaplane, tehtanti pa bi si nadeli tisti univerzal-instrumente, obstoječ iz zvončkov, ren in bobenčka, ki se pritrdi na ramah in na peti desne noge, in bi tako oborženi — »koncertovali« po sejnih, rezali »ksihte«, prevratali kozolce in lovili lepe kronte.

—kov.

Razmere na pošti v Gorici. Znano je, da vlado pri poštnem uradu v Gorici, zlasti od kar ni pravega oskrbnika, prav čudne razmere. Slovenski uradniki so bele vrane, povsod se šopirijo le Nemci in Lahi, le izmed nižjih uslužbencev je precej Slovencev. Ti pa so veliki reveži, ker uradniki Lahi in Nemci delajo z njimi, kakor svinja z mehom. Nedavno sem pričakoval nekega važnega pisma in, ker ga le nisem dobil, sem šel na pošto v sobo pismo povprašati, ako ni morda pismo že došlo. Tu sem bil po naključju priča, kako surovo je rohnel neki uradnik nad nekim pismom. Obkladal ga je z vsemi mogočnimi psovki, izmed katerih ste bili sporač in »nasino« še najnedolžnejši. Bil sem v silno mučnem položaju, zakaj nikdar nisem verjel, da bi bili takšni prizori mogoči v cesarskem uradu v navzočnosti strank, in sem odšel, ne da bi kaj opravil. Pozneje sem poizvedel, da je bil dotični omikan gospod poduradnik Filip Skrbank. Da je tskšne vedenje v uradu vobče nedopustno, zlasti ako se na ta način pregreši uslužbenec proti uslužbencu, ki je na isti stopnji kakor on, ni treba povdarijati. To je pa tem bolj obsojati, ako se ne uvažuje, da se tako ravna s pismom, ki so po 12urni naporni službi že itak vsi utrujeni in izmučeni in od katereh se pa ne more potem zahtevati, da bi še izven svoje službe opravljal posle, ki ne spadajo v njihove področje. Upamo, da bo poštna uprava to sama uvidela in poskrbel, da se v bodočem kaj takega ne bo več godilo!

Pojasnilo. Prejeli smo naslednje pismo: Slavno uredništvo! Oziraje se na Vašo včerašnjo notico med »Ameriškimi novicami«: »Slovenski duhovnik, ki ima tudi v Ameriki srečo s testamentom, prosim, da resnicni na ljubo sprejmite sledeče pojasnilo: Moj brat Rev. Fr. S. Košmrl, mis. župnik v Duluthu, posodil je leta 1894. farmerju John Muellerju 300 dol. v svrhu da si je kupil od vlače svet, katerega je hotel Mueller po svoje izkoristiti. Leta 1897. umrje Mueller brez znanib dedičev, njegovo prezadolženo posestvo pa pride na boben. Da ne zgubi moj brat posojenega denarja, vdeleži se javne dražbe in ker ni bilo pravih kupcev ostane mu za terjatev imenovan svet, katerega bi se bil rad znebil tudi, ko bi zraven nekoliko zgubil. Slučljivo čez leto dni pridejo na sled, a je ta svet bogat rude in da je velike vrednosti. Sveda so se sedaj jeli oglašati razni špekulantje. Čez 300 dedičev prijavilo se je tekom 5

let, med temi 6 žensk, katere so hotelo biti po vasi sili v dove ranjugega Muellerja. Sodišče je priznalo Muellerjevega sorodnika dedičem (pa brez dedičine), mojemu bratu pa je prisodilo rudebogati svet kot lastnino s pristavkom, da ga je postavnoveljavno kupil. Tako in še podrobnejše piše o tej pravdi uradna »The Duluth News Tribune«, (katera je kot nepristranska vsekakor tudi verodostojna), o čemer se blagovolite prepričati iz priloga. O »podovedovanju« in o »sredji s testamentom« se torej tu ne more govoriti. Z odločnim spoštovanjem Josip Košmrl. V Ljubljani, 29. januvara 1904.

Slopošno slovensko žensko društvo v Ljubljani ima svoj občni zbor v nedeljo 31. t. m. ob 5 uri popoldne v društveni sobi na Rimski cesti štev. 9. Članice se vabijo, da se ga polnoštevilno udeleže!

Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani ima svoj redni občni zbor jutri, 30. t. m. ob 5.00 osemih zvečer v malih dvoranah Mestnega doma, na kar se p. n. člani opozarjajo.

V veliki dvorani »Narodnega doma« priredi jutri, 30. t. m., Narodna čitalnica v Ljubljani zadnji svoj letoski družbinski večer, ker je bila zadnjih mala dvorana pretesna in se je jutri nadejati še številnejša udeležba od strani p. t. članov. Začetek točno ob polu 9. uri zvečer.

Narodna čitalnica v Spodnji Šiški priredi na Svečnico dne 2 svečana t. l. v Koslerjevi zimski pivarni Vodnikovo besedo s plesom, pri kateri sodeluje vojaška godba Leopold II., kralj Belgijev. Št. 27. Spored: 1. Zdenecar: »Sokolska koračnica«. 2. Keler Bela: »Susto piele«, ouverture. 3. Prolog: Pevev »Ilirje oživljene«, zložil C. Golar. 4 Hofmann: »Oproščena fantazija«. 5. Nedved: »Veneč slovanskih narodnih pesmi«, moški zbor. 6 Gerbić: »Domovina«. 7. Zajc: »U boje«. 8. Strauss: »Netopira«, potpouri. 9. Spevo igra: »Vinska poskušnja«. 10. Ples Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 1 K. Društveniki so vstopnine prosti.

Telovadno društvo Sokol' v Šiški ima svoj II. redni občni zbor v nedeljo, dne 31. januaria t. i. ob 10. uri zjutraj v društveni telovadnici.

Šlovensko pevsko društvo „Štefanja vas“ priredi v nedeljo 31. t. m. predpustno veselico v prostorih gosp. Ivana Povšeta (pri Strausu) v Štefanji vasi.

„Vzajemno delavsko podporno društvo“ v Št. Vidu pri Ljubljani priredi predpustno veselico v nedeljo, dne 7. februarja t. l. v gostilni pri gosp. Francu Čirmanu, p. d. pri Lorenzu v Št. Vidu. Spored: 1. Šrečolov. 2. Šaljiva pošta. 3. Golobji lov. 4. Ples (od 3. ure popoldne do 4. ure zjutraj). Prosta zabava. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Vstopnina prosta. Prostovoljni darovi se hvaležno sprejemajo. Ker je čisti dobitek namenjen za bolne člane društva, vabi najuljudne vse znance in prijatelje delavstva k mnogobrojni udeležbi odboru.

Prostovoljno gasilno društvo na Vrhnički priredi na Svečnico, dne 2. svečana t. l. v prostorih vrhniške čitalnice veselico s petjem, dramatično predstavo in plesom.

Maskarada „Narodne čitalnice“ v Kamniku. V planinskem raju na Svečnico 2 svečana. Vabilo za to najlegantnejši in najzanimivejši predpustno zabavo v Kamniku so pravkar razposlana. Pri obilici razpostavljenih vabil se morda primeri, da se kako vabilo izgubi ali sploh ne pride po nejubli pomoti na menjeni osebi v roki. Odbor se zato obrača še enkrat na vse častite rodujube, ko bi morda kdo vabilo ne prejel, da izvoli poslati svoj cenjeni naslov čitalničnemu tajniku gosp. H. Saxu ali pa g. Ivo Koželju, trgovcu v Kamniku, kateri je prevzel iz posebne prijaznosti predprodajo vstopnic. Maskovane udeležence pa odbor vladljivo opozarja, da bodo masko dobivale vstopnice le proti izkazu vabilna na dotočno ime, pri večerni blagajni na dan maskarade pa proti demaskovanju pred dvema odbornikoma. Vsem cenjenim obiskovalcem plesnih vaj služi naj v vednost, da so se iste morale opustiti, ker se je že pričelo z dekoriranjem dvorane in stranskih prostorov.

Idrijski planinarji prirede dne 6 februarja ob 8. uri zvečer v veliki čitalnični dvorani svoj prvi izlet k Češki in Kravljevi in koči, na Triglavsko pošto in skozi planinski muzej v Joštarjevo osterjajo. Izlet se vrši s spremljevanjem petja in godbe na harmoniko, škant, fagot preti in ciganiske citre. Ta izlet oziroma vselica bo prva enaka vrste v Idriji. Za to gotovo združi k domači zavabi nele domače prijatelje in prijatelje planin, ampak tudi drage

goste iz bližnje in daljnje okolice. Na ta izlet se lahko pride v planinski, lovski, kmečki ali navadni potni oblike.

Brauno društvo „Mir“ na Dvoru ima na Svečnico plesni vendek s šaljivo loterijo.

Učiteljska služba v Knežaku je razpisana do 20. svečana t. l.

Iz Zagorja ob Savi. Nedeljska veselica »Strelškega klubca« je uprav izborna vspela. V krašno zelenjem, emblemom strelec in puškami okrašeni dvorani se je kar trlo mladih plesalk in vrlih plesalcev. Zagorski orkester je pa neuromno in prav dobro sviral do rane dne vesele poskočnice. Lepi prostori Müllerjeve gostilne bili so ponisos. Tu se je zbrajo vse, kar čuti narodno in kar je Slovencem naklonjeno v živahen in neprisiljen sestanek. Vsa hvala za dekoracijo gre gg. strelecem R. Ranzingerju in I. Müllerju, ki sta p. n. člani opozarjajo.

Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani ima svoj redni občni zbor v nedeljo 30. t. m. ob 5.00 osemih zvečer v malih dvoranah Mestnega doma, na kar se p. n. člani opozarjajo.

Narodna čitalnica v Spodnji Šiški priredi na Svečnico dne 2 svečana t. l. v Koslerjevi zimski pivarni Vodnikovo besedo s plesom, pri kateri sodeluje vojaška godba Leopold II., kralj Belgijev. Št. 27. Spored: 1. Zdenecar: »Sokolska koračnica«. 2. Keler Bela: »Susto piele«, ouverture. 3. Prolog: Pevev »Ilirje oživljene«, zložil C. Golar. 4 Hofmann: »Oproščena fantazija«. 5. Nedved: »Veneč slovanskih narodnih pesmi«, moški zbor. 6 Gerbić: »Domovina«. 7. Zajc: »U boje«. 8. Strauss: »Netopira«, potpouri. 9. Spevo igra: »Vinska poskušnja«. 10. Ples Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 1 K. Društveniki so vstopnine prosti.

Telovadno društvo Sokol' v Šiški ima svoj II. redni občni zbor v nedeljo, dne 31. januaria t. i. ob 10. uri zjutraj v društveni telovadnici.

Mariborski klub v Mariboru nas prosi objaviti, da pri trgovskem plesu dne 7. februarja v mariborskem »Narodnem domu« ne svira bosanska vojaška godba — kakor se je pred časom naznalo — marveč godba c. in kr. pešpolka grof Khevenhüller št. 7 iz Gradoa. Dalje javlja omenjeni klub vsem p. n. posebnikom plesa, da se običajni šopki in kotiljoni opuste. — Marljivi plesni odsek je napel vse moči ter storil vse, da izpade ta ples kar najsjajnejše, zato tudi pričakuje, da ga bude sl občinstvo podpiralo v tem podjetju in se mnogobrojno udeležilo trgovskega plesa!

Slovenski trgovski klub v Mariboru priredi na Svečnico dne 2 svečana t. l. v Koslerjevi zimski pivarni Vodnikovo besedo s plesom, pri kateri sodeluje vojaška godba Leopold II., kralj Belgijev. Št. 27. Spored: 1. Zdenecar: »Sokolska koračnica«. 2. Keler Bela: »Susto piele«, ouverture. 3. Prolog: Pevev »Ilirje oživljene«, zložil C. Golar. 4 Hofmann: »Oproščena fantazija«. 5. Nedved: »Veneč slovanskih narodnih pesmi«, moški zbor. 6 Gerbić: »Domovina«. 7. Zajc: »U boje«. 8. Strauss: »Netopira«, potpouri. 9. Spevo igra: »Vinska poskušnja«. 10. Ples Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 1 K. Društveniki so vstopnine prosti.

Narodna čitalnica v Ptiju priredi v sredo dne 10. februarja t. l. v veliki dvorani »Narodnega doma« plesni venček. Maske do brodoste.

Učiteljsko društvo za ptujski okraj zboruje v četrtek dne 4. februarja t. l. točno ob 10. uri dopoldne v okoliški soli.

Pevsko društvo „Zarja“ v Rojanu priredi dne 31. t. m. v prostorih »Narodnega doma« v Barčkovljah veselico s plesom.

Gospodarska podružnica Krapinska priredi na dan 3. februarja 1904 v mestni kleti trga Krapine prvi zagorski vinski semenj.

Orožne vaje spomladni. Kdo hoče spomladati iti na orozne vaje, mora za to v najkrajšem času vložiti prošnjo, ker se na poznejce vložene prošnje ne bo oziralo.

V konkurz je zabredel trgovec Alojzij Tkalcic v Črmošnjicah.

Zapriši so včeraj nekega trgovskega pomočnika z Dvora pri Žumberku. Kradel je že daje časa svojemu gospodarju trgovcu Juliju Elbertu v trgovini denar. Ukradenova svolta je precej visoka.

Tativna. Natačarju Francu Kavčiču iz Idrije je bilo v noči od 27. na 28. t. m., ko je prenočeval v neki gostilni v Kolodvorskih ulicah, ukraden 50 K.

Izgubljene reči. Poseljnikova hči Ana Jutiharjeva iz Laverce je izgubila dne 27. t. m. nekje v mestu denarnico, v kateri je imela okoli 12 K denarja.

Mestna kopel. Od dne 21. decembra 1903 do 20. januarija 1904 oddalo se je v mestni ljudski kopeli vsega skupaj 2003 kopeli in sicer za moške 1553 (oršnih 1144, kadnih 409), za ženske 450 (pršnih 150, kadnih 300).

Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske od 17. do 23. januarija 1904. Stevilno novorodenec 17 (= 23.5 %), mrtvorjenec 1, umrlih 16 (= 22.1 %), med njimi jih je umrlo za jetiko 3, vsled mrtvouda 2, vsled nezgode 3, za različnimi bolezni 8. Med njimi je bilo tujec 6 (= 37.5 %), iz zavoda 9 (= 56.2 %). Za infekciozni bolezni so oboleli, in sicer za oščami 1, za vratico 1, za ušenom 1 oseba.

Hrvatske vesti. Zaradi v Ljubljani tiskane brošure »Iz zemlje brez pravja« so bili obtoženi Anton Coliner, Sr. Spanč, Strassberger, Gjuro Metzger, Cindrić in Ferdo Fuchs pred osječkim sodiščem. V tork je bila obravnavana. Obtožence sta branila dr. Neuman in dr. Bedenčić. Ker se ni mogla obtoženec nobena krivida dokazati, so bili vsi od obtožbe oproščeni. — Uložen v Hrvatskem akademičnem podpornem društvu v Zagrebu. V sredo ponocje je nekdo ulomil v prostore »Hrvatskega akademičnega podpornega društva« in odnesel kaseto, v kateri se je nahajalo 4000 krov — kot skupilo zadnjega akademičnega plesa. Kot tativne sumljivega so zapriši nekega pravnika. — Baron Metel Ožegović, okrajni predstojnik v Križevcu, iz znanje hrvatske rodovine, je v sredo umrl. — »Hrvatska

kmetijska družba« je imela včeraj svoj občni zbor, ki je bil silno vihaven. Pri volitvah je zmaga na predna stranka večed česar je pred sednik grof Miroslav Kuhner odložil svojo čast in ž njim še nekaj odbornikov. Nadomestne volitve bodo šele na prihodnjem občnem zboru. Dotlej vodi društvo škof dr. Krapac. — »Svetosavsko besedo« je priredilo v sredo »Srbsko pevsko društvo« v Zagrebu v proslavo svoje 25letnice. Na koncertu so se izvajali sami slovanski komadi. Zlasti vesel pojav je, da so se te prireditve udeležili tudi Hrvati.

Najnovejše novice. Bivši ogrski brambovski minister generalni major Dez. Kolossvary je postal povelnik 14. konjeniške brigade.

Boj za rezerviste. V Eggerszegu je zaprl občinski sodništvo, ter so vse vesti zastran razpusta kranjskega deželnega zborja popolnoma izmišljene.

<

vendarle mistikovalo morda, kar pa zelo dvomim, ne zadene mene nika krije. Errare humanum!

Ako pa imate, člani g. Pipar, protidekazov za nepristnost po pape, pa izvolute priti z njimi na dan! Če ste', kar ne dvomim, resen mož, ne trdite reči, o katerih ni v mojih zagovorih niti duha, niti slaha. Prosim tudi, da kot poštenjak skinite svoj vizir, da spoznam svoja protivnika in vem, skom mi je posla.

V Ljubljani 27. jan. 1904.

S spoštovanjem

Harambaša-
Fran Podkrajšek.

Zahvala.

V soboto, 23. prosinca t. l., so priredili rokodelci z Jesenic in Save plesno veselico, katero čisti dohodek je bil namenjen tukajšnji podružnici sv. Cirila in Metoda. Veselica se je obnesla prav izborna, ker je ostalo čista dohodka 71 K 14 v. Zahvaljujem se kar najskrenejše predstojilcem in darovalcem za prejeti znesek s prošnjo, da bi se še večkrat spomnili ob takih prireditvah nase podružnice ter obudili v drugih posnemanje.

A. Emil Guštin

t. č. načelnik p. družnice sv. Cirila in Metoda na Jesenicah.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 27. januvarja: Marija Knez, go stija, 78 let, Tesarske ulice št. 3, vsled raka — Franja Svetlin, posestnikova žena, 29 let, Ravnikarjeve ulice št. 9, jetika.

Borzna poročila.

Ljubljanska "Kreditna banka" v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj. borze 29. januvarja 1904.

Naložbeni papirji.

	Denar	Blago
4 1/2% majeva renta	100-60	100-83
4 1/2% srebrna renta	100-60	100-80
4% avstr. kronska renta	100-65	100-85
4% " zlata	120-65	120-85
4% ogrska kronska "	99-	99-20
4% " zlata	119-05	119-25
4% posojilo dežele Kránske	100-	100-75
4 1/2% posojilo mesta Splet	100-	100-
4 1/2% " Zader	100-	100-
4 1/2% bos-herc žel. pos. 1902	162-10	101-
4 1/2% češka dež. banka k.o.	100-	100-
4 1/2% " žl. 0.	100-	100-70
4 1/2% zst pismag d. hip. b.	101-75	102-05
4 1/2% pest. kom. k. o. z	106-60	107-60
4 1/2% zast. pism. Innerst. hr.	101-	102-
4 1/2% " ogrske cen. dež. hr.	100-50	101-10
4 1/2% " z p. ogr. hip. ban.	100-20	101-20
4 1/2% obl. ogr. lokalnih že leznic d. dr.	100-	101-
4 1/2% obl. češke ind. banke	100-50	100-70
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98-55	99-70
4% prior. dol. žel.	304-85	306-85
3% " juž. žel. kup. 1/1/	101-25	101-65
4 1/2% avst. pos. žel. p. o.	101-	102-

Šrečke.

Srečke od 1. 1854	185-	195-
" " 1860/	185-	187-50
" " 1864	185-	261-
" " tizske	185-	165-50
" zem. kred. I. emisije	185-	294-
" ogr. hip. banke II	185-	300-
" ogr. hip. banke	288-	291-
" srbske & frs. 100- turške	268-	271-
" 133-	92-	94-
Basilika srečke	133-	134-
Kreditne	21-65	22-65
Inomoske	465-	475-
Krakovske	82-	87-
Ljubljanske	81-	85-
Avt. rud. križa	70-	74-
Ogr.	55-	58-
Rudolfove	28-75	29-75
Salburške	65-	69-
Dunajske kom.	79-	83-
De nfee	513-	523-

Valute.

C. kr. cekin	11-38	11-40
20 franki	19-05	19-08
20 marke	23-42	23-48
Sovereigns	2-35	2-40
Marke	117-	117-20
Laški bankovci	95-25	95-45
Rubli	252-50	253-25
Dolarji	4-84	5-

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 29. januaria 1904.

Termín.

Pšenica za april	za 50 kg	K 7-87
" okt. 1903	" 50 "	7-68
Rž " april	" 50 "	6-59
Koruza " maj 1904	" 50 "	5-34
Oves " maj	" 50 "	5-50

Efektiv.

Nespremenjeno.

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 806-2. Srednji sračni tlak 786-0 mm.

Jan.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
28.	9. zv.	7451	- 37	sl. svzvod	oblačno
29.	7. zv.	7434	- 48	sl. jzahod	oblačno
29.	2. pop.	7418	- 0°	brevzvet.	del. jasno

Srednja včerajšnja temperatura: -32°, normale: -1-9°. Močnina v 24 urah: 0 mm.

Sprejmam takoj

deklico

ki ima veselje učiti se manufakturne ter špecijske trgovine. Učni pogoji po dogovoru.

Štefan Štekar, trgovec.
278-2 Ajdovščina.

278-2 Ajdovščina.